

Dansk

Der undervises i dansk fra 0. – 9. klasse

Formål:

Formålet med undervisningen i dansk er at oplive, udvikle og fremme elevernes forståelse for sproget, som det væsentligste middel til at knytte os sammen i forskellige personlige, kulturelle, historiske og politisk/socialt fællesskaber.

Sproget er en væsentlig udtryksform, når vi vil beskrive såvel den åndelige/poetiske som den materielle/historiske virkelighed i os og omkring os.

Undervisningen skal tale til elevernes lyst, fantasi og engagement, så de finder glæde ved at udtrykke sig sprogligt. Den skal give dem mod og evne til at formulere sig om deres liv, drømme og anelser i samtale og fortælling. Endvidere gennem lytten, læsning, iagttagelse og skriftlig formulering at give dem redskaber til analyse, kontakt og kommunikation, samt forsøge at klargøre menneskelivets grundvilkår i et alsidigt og nuanceret sprogligt samspil med andre.

Undervisningen i dansk omfatter både fiktion og fakta, det fortryllende, det fantastiske, mytiske, mystiske, eventyrlige, det socialrealistiske og det faktuelle for dermed at klargøre for eleverne, hvor mangfoldigt og omfattende menneskelivet og verden er.

Undervisningen skal gennem oplevelse og læsning af fortidens og vor egen tids litteratur styrke elevernes forståelse af sig selv som en del af en dansk og international sammenhæng. Danskundervisningen skal bygge på æstetisk, etisk og historisk forståelse. Derfor har undervisningen endvidere til formål at medvirke til elevernes personlighedsudvikling ved at pege på vekselvirkningen mellem sprog og virkelighed og mellem individ og fællesskab. Undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab, samt en samfundsmæssig og –faglig forståelse.

Det talte sprog:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- tale forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen
- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form
- bruge kropssprog, og stemme i en form, der passer til situationen
- bruge hjælpemidler til støtte for mundtlig fremstilling, fx tavle og overheadprojektor
- lytte aktivt og analytisk både i samtale, fortælling og ved længere mundtlig fremstilling
- lytte til norsk og svensk med forståelse.

Det skrevne sprog – læse:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse
- bruge forskellige læsemåder, der er afpasset læseformål, genre og medie
- fastholde det væsentlige af det læste i mundtlig og skriftlig form
- forholde sig åbent og analytisk til tekster fra forskelligartede medier
- opnå og vise indsigt i forskelligartede teksters og teksttypers egenart og virkemidler
- forstå og bruge forskellige trykte og elektroniske kildetyper (tekster, billeder og lyd)
- målrettet og kritisk, herunder udvælge, bearbejde og sammenfatte det væsentlige i teksten i forhold til læseformål
- læse norske og svenske tekster med forståelse.

Det skrevne sprog – skrive:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- skrive forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen
- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form
- styre skriveprocessen fra ide til færdig tekst
- anvende og forholde sig til korrekt sprog, retstavning og tegnsætning i egne og andres tekster
- anvende layout så tekst og billeder understøtter kommunikationen
- skrive en læselig, personlig, rytmisk håndskrift med passende hastighed og skrive på computer med hensigtsmæssig skriveteknik
- indgå i dialog om egne og andres skriftlige fremstillinger
- bruge informationsteknologi til at organisere, tydeliggøre og præsentere information til en bestemt målgruppe
- fastholde det væsentlige af det, de læser, hører og ser

Sprog, litteratur og kommunikation:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- gøre rede for sproget som handlemulighed og anvende det i en form, der passer til situationen
- tilegne sig kundskaber om sprog og sprogbrug, bevidsthed og viden om sprogformer, om sproglig stil og korrekthed samt om sprogets virkemidler, funktion og opbygning
- have indsigt i sprog, teksters og forskelligartede mediers æstetik og gøre rede for samspillet mellem sprog, indhold, genre og situation
- tilegne sig kundskaber om dansk litterær og kulturel tradition og udvikling
- gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i tekster og andre udtryksformer
- fortolke, vurdere og perspektivere ældre og nyere dansk og udenlandsk litteratur samt sagprosa og andre udtryksformer på baggrund af såvel umiddelbar oplevelse som analytisk fordybelse
- gøre rede for litterære genrer, fremstillingsformer, fortælleteknikker og virkemidler og anvende dem i en form, der passer til situationen
- tilegne sig kundskaber om trykte og elektroniske medier, billedkunst, film og drama og udtryksformernes sprog og æstetik

- anvende informationsteknologi til lyd- og billedforløb i fiktive og ikke-fiktive udtryksformer og multimedier i en form, der passer til situationen
- søge forskellig slags information og anvende den bevidst i en passende form
- at have kendskab til og forståelse af digitale medier, samt dannelse ift. interaktion på diverse digitale platforme og medier

Elevernes alsidige personlige udvikling

I danskfaget arbejdes bevidst med at styrke denne udvikling gennem anvendelse af det overordnede læringssyn, der er beskrevet i skolens formål. Derudover bidrager faget gennem det faktum, at dansklæreren altid vil være klasselærer for den enkelte klasse.

Eleverne inddrages efter modenhed i en række beslutninger om såvel arbejdstemaer som undervisningsformer, mål for udflugter og ekskursioner m.v.

Undervisningsformerne understøtter det centrale syn på en udvikling fra lærerstyring til deltagerstyring henover skoleårene.

Skolen har et tæt samarbejde mellem skole og hjem. Dette kommer til udtryk gennem en række fællesarrangementer i løbet af året, hvor forældre inviteres til forskellige arrangementer, hvor eleverne ved forskellig optræden, viser noget af det der arbejdes med i de forskellige fag, og viser hvor langt de er nået. På denne måde får forældrene en dybere og mere indsigtsfuld oplevelse af elevernes standpunkt.

På Rudolf Steiner skolen anses det for væsentligt, at eleverne i løbet af skoletiden modtager mange og forskelligartede oplevelser. Skolen prioriterer således en aktiv praksis med ekskursioner og lejrskoler gennem hele skoleforløbet. Indtil 6. klasse forberedes disse aktiviteter primært som led i danskundervisningen, medmindre der er tale om fællesaktiviteter for hele eller dele af skolen.

Skolens undervisningsplan er i øvrigt tilrettelagt, så eleverne vil møde faglige og personlige udfordringer af vidt forskellig art. Det er en del af skolens læringssyn, at undervisningen i bred forstand skal stille krav til menneskets mange forskellige intelligenser. Håndens og åndens arbejde forudsættes lige vigtige.